16. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот циклус на студии ("Службен весник на Република Македонија", бр.25/2011 и бр.154/2011)

Предметните програми согласно членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот циклус на студии се претставени во прилог бр.3 во продолжение на елаборатот.

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на економија			
2.	Код	4ЕК100117			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет "Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Дарко Лазаров			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот на студентите им овозможува да навлезат во фундаменталните концепти, принципи и теориии на економската наука. Всушност, економската наука како општествена научна диспилина го изучува ефикасното алоцирање на ресурсите преку основните пазарните механизми. обработува темите од микроекономија и макроекономија. Во рамите на микроекономија студентите ќе ги изучуваат основните пазарни механизми и улогата на пазарот во алокација на ресурсите во економијата. Инструментите на понуда, побарувачка, и пазарна рамнотежа се базичните концепти преку кои студентите ќе го изучуваат начинот на кој потрошувачите и производителите се обидуваат да ги остварат своите цели т.е како се постигнува пазарна ефикасност. Исто така, во делот од микроекономија студентите ќе се запознаат и стекнат со основни знаења за одделните пазарни структури (форми на потполна и непотполна конкуренција), пазарите на фактори на производство и државната регулација и потребата на државата за интервенција на одделни пазари. Делот од предметната програма што се однесува на макроекономија ќе им овозможи на студентите да одговорат на прашања од типот: што ги определува стапките на раст на економиите? Кои се односвни инструменти на финансиисте и како финансиската интермедијација влијае во економијата? Што ја детерминира стапката на инфлација и колку владата се грижи да ја одржи ценовната стабилност? итн. Зошто се случуваат економските кризи и како монетарната и фискалната политика влијаат во насока на одржување на макроекономска стаблиност. Кои се причините за невработеноста и како креаторите на економските политики се справуваат со овој проблем. Наставната единица придонесува пред сé кон развојот на следните општи и специфични компетентности: владеење со содржината и методологија на предметната област; користење на стекнатото знаење во решавање на конкретни практични проблеми.				
11.	Содржина на предметната програма: Интерпретација на десетте принципи на економијата				

	како вовед во основните економски принципи (како луѓето донесуваат одлуки, како луѓето заемно дејствуваат и како функционира економијата во целина); Како функционираат пазарите: пазарни сили на побарувачка, понуда и пазарна ефикасност во услови на конкуренција; Еластичност и нејзина парктична примена (еластичност на побарувачка, еластичност на понудат и примена на побарувачката, понудата и еластичноста; Пазари и благосостојба (потрошувачи и потрошувачки вишок, производители и вишокот на производителот, и пазарна ефикасност); Теорија на фирма и индустриска организација (производство и специфичности на производството, трошоци на краток и долг рок); Претпријатијата во услови на потполна и непотполна конкуренција (монопол, олигопол и монополистичка конкуренција); Пазари на фактори на производство и државна регулација (потребата на државата да интервенира на одделни пазари). Мерење на БДП (Компоненти на БДП, реален наспроти номинален БДП); Економски флуктуации на краток рок (агрегатна понуда и побарувачка, влијание на монетарната и фискалната политика на краток рок); Основни интрументи на финансиите (финансиска интермедијација и улогата на финансиите во економијата); Понудата на пари и инфлација (класични теории на инфлацијата, инфлациони трошоци).			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Грегори Менкју	Принципи на економија	Thomson South – Western, превод	2004
		2.	Дарко Лазаров	Економија – авторизирано предавање	Универзитет “Гоце Делчев” - Штип	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stiglitz J., Walsh C.	Economics, Third Edition	Norton & Company, New York	2002
		2.	Таки Фити	Економија	Економски фалултет, Скопје	2014

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на финансии		
2.	Код	4ЕК110117		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Доц. д-р Марија Гогова Самоников		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната дисциплина нуди одговори на прашања кои се поврзани со проблемите на парите, за нивното креирање, за тековите, за поништувањето, за бројни и сложени дејствувања во стопанството, за тековите на доходот воопшто, а пред се за неговата распределба, прераспределба, формите, инструментите и субјектите за неговото трошење. Прашања за детерминантите кои влијаат на одржување на вредноста на парите, одржување			

	на оптималната големина на паричната маса со цел непречено и нормално одвивање на процесот на репродукција. Целта е да се проучат сите аспекти на финансиите кои произлегуваат од работата со парите, од корпоративниот сектор, јавните финансии, монетарните и меѓународните финансии.			
11.	Содржина на предметната програма: - Поим и дефинирање на финансиите - Еволутивен развој на финансиите како наука - Поим, функции и развој на парите - Финансиски ситеми и начела на нивно работење - Финансиски институции - Финансиски инструменти - Парите и монетарната политика - Финансиите во банкарскиот сектор - Деловни финансии - Јавни финансии			
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		Од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум		

	завршен испит		42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ристо Фотов	Основи на финансии, второ дополнето и изменето издание	Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2013
		2.	Zvi Bodie, Robert C. Merton	Finance (Preliminary Edition)	Prentice Hall	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стивен А. Рос, Рандолф В. Вестерфилд, Џефри Ф. Џаф	Корпоративни финансии	McGraw-Hill (Превод од Влада на Република Македонија)	2005

Прилог бр.3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Математика за бизнис			
2.	Код	2FI111712			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип -носител на предметната програма – катедра за математика и статистика при Факултетот за информатика-			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва/прв	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Зоран Трифунов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Познавање и разбирање на основните математички концепти и теории и примена,познавање на ИКТ во математиката,флексибилна употреба на знаење во економската практика				
11.	Содржина на предметот:				

	Елементи од теорија на множества, релации,фактор множества, подредување, подредени множества; Пресликувања;Конечни и бесконечни множества, кардинални броеви; Бројни множества, Поим за реален број, апсолутна вредност на реален број, приближна вредност,апсолутна и релативна грешка; Низи од реални броеви – поим, гранична вредност на низа,аритметичка и геометриска прогресија, Бројот е. Примена во економија. Броен ред, критериуми за конвергенција, аритметички и геометриски ред, Реална функција; График на реална функција;Елементарни функции; Емпириски дефинирани функции (метод на најмали квадрати) Примена во економијата; Непрекинатост,гранична вредност на функција.Извод на функција.(Геометриско),економско толкување на извод. Примена на диференцијалното сметање - испитување на тек и цртање на график. Примена во економијата; Поим за функција со повеќе променливи. Парцијални изводи. Екстреми. Примена во економските науки, Математичка анализа на економски функции-понуда, побарувачка, еластичност, трошоци, добивка... Неопределен интеграл. Определен интеграл. Примена на определен интеграл во економијата (маргинални функции...)			
12.	Методи на учење: Метод на усно и писмено излагање			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и	

		вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, Англиски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	1. Татјана Атанасова – Пачемска	Математика		2009
		2		Математика на модерен инженеринг	Влада на РМ	2011
		3.	Малчевски Ристо	Математика за бизнис	ФОН – Скопје	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Економско-математички модели	Влада на РМ	2011
		2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бизнис право		
2.	Код	4PF111517		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Економски факултет - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии		
6.	Академска година / семестар		7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Доц. д-р Борка Тушевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставниот курикулум по предметот бизнис право има за цел да ги запознае студентите со основните постулати на бизнис правото и добрите бизнис практики вклучувајќи повеќе сегменти од бизнис правната рамка и нејзините практични импликации во деловното опкружување. Целта на курикулумот е студентите да се стекнат со продлабочени знаење од областа на деловното право, како надградба на економските законитости на полето на бизнисот. Фокусот на програмата по бизнис право е проучување на статусните прашања на трговското право, трговските договори, заштитата на			

	конкуренцијата, правата од индустриска сопственост во релација со бизнис правото, стечај, итн. Програмата е структуирана по концепт и содржина за потребите на профилот економист. После завршувањето на курикулумот по бизнис право, студентите треба да стекнат продлабочени знаење од повеќе аспекти на бизнис правото, и истото знаење да го стават во функција на економските законитости и политики.
11.	Содржина на предметната програма: СТАТУСНО ПРАВНИ ПРАШАЊА НА БИЗНИС ПРАВОТО -Основање на трговски друштва и нивната корпоративна одговорност во општеството -Европските принципи на основање на трговските субјекти во ЕУ (*еднаков третман на компаниите, начелото на не-дискриминација, слобода на основање во заедничкиот европски пазар*) -Управување со трговски друштва -Застапување на трговските субјекти *Корпоративна моќ и менаџмент* -застапник по закон -застапник по полномошно -застапник по вработување -прокурист -трговски патник -трговски полномошник -Статусни промени и поврзани трговски субјекти -Зделки со заинтересирана страна -Меѓународни и регионални бизнис организации -бизнис етика ТРГОВСКИ ДОГОВОРИ Поим-трговски договори, карактеристиките и спецификите на трговските договори. Поим, начинот на склучување, формата и правата и обврските на договорните страни Договор за продажба -Поим и видови на договори за продажба -Права и обврски на продавачот и купувачот по основ на договорот за продажа -Концептот на ризик и пренесување на сопственоста од продавачот на купувачот -трошоците кај договорот за продажба, -утврдувањето на квалитетот и кванититетот и одговорноста на продавачот во поглед на количеството и квалитетот на стоката. -Правилата за паѓање во задоцнување на страните при исполнување на договорот за продажба на стока -Концептот на ослободување од одговорност за неизвршување на договрните обврски -Материјални и правни недостатоци кај договорот за продажа -Начини на престаување на договорот за продажба Договор за трговско застапување - Поим на договорот за трговско застапување - правната природа на договорот за трговско застапување -основните карактеристики -права и обврски на застапуваното лице и застапникот, -клаузулата *del credere,* -разграничување на застапувањето со посредувањето и комисионерството -престанок на договорот за трговско застапување договорот за посредување Договор за комисион -Поим и основни карактеристки на договорот за комисион

	-Концептот на настапување на комисионерот спрема третите лица во деловниот промет на стоки и услуги - Права и обврски на коминтентот - Права и обврски на комисионерот -Влијанието на стачајот врз правната судбина на договорот за комисион -Начини на престанување на договорот за комисион Договор за превоз ИНКОТЕРМС Правила на Меѓународна Стопанска комора Договор за осигурување -Поим и видови на осигурување -Осигурување на стока во домашниот и меѓународен транспорт -Правата и обврските на осигуреникот и осигурувачот -Влијанието на стечајот и стечајната постапка врз договорот за осигурување -Одговорност на договорните страни за повредана обврските од договорот за осигурување Договор за франшиза -Франшизингот како трговска дејност и неговото влијание врз економијата -Поим и видови на франшизи како правен основ за пренос на права од индустриска сопственост -Правни извори на договорот за франшизинг -Права и обврски на франшизорот и франшизатот -Обврските на франшизатот по основ на пренесена франшиза -Обврските на франшизорот по осно на пренесена франшиза -Разграничување на франшизата од другите договори (*лиценца, know how, трансфер на технологија итн*) -Влијанието на стечајот врз правата и обврските на франшизатот и франшизорот -Договор за факторинг -Поим на договорот за факторинг -Основните карактеристики на договорите за факторинг -Економската улога на факторингот како трговска дејност -Видови договори за факторинг и негово разграничување во однос на други договорни институти (*форфертинг, цесија, преземање на долг*) - Обврски и права на давачот на факторингот -Обврски и правата на примачот на факторингот -Правната судбина на договорот за факторинг со отворањето на стечајната постапка на една од догоорните страни -договор за лиценца -Поим и видови на лиценца -Правната природа на договорот за лиценца -Основни карактеристики на договорот за лиценца -Правата на примачот на лиценца -Праата на давачот на лиценца - Разграничувањето на лиценцата од другите договори што се правен основ за пренос на права од индустриска сопственост -Влијанието на стечајот и стечајната постапка врз договорот за лиценца -договор за лизинг -Правната природа на договорот за лизинг -Основни карактеристики на договорот за лизинг -Видови лизинг - *оперативен лизинг* - *финансиски лизинг* -Перспективите и тенденции на лизингот како финансиски инструмент во стопанството на

	Република Македонија и во Европа -Разграничување на лизингот од договорот за закуп и договорот за задржување на правото на сопственост -Обврски на примачот на лизинг -Обврски на давачот на лизинг -Начини на престанок на договорот за лизинг -Правните последици на договорот за лизинг после отворањето на стечајнат постапка договор за шпедиција -Шпедицијата како трговска дејност -Поим на договорот за шпедиција -Улогата на шпедитерот во економијата -Обврските на шпедитерот спрема налогодавачот -Делокругот на работните задачи на шпедитерот *- царински формалности* *- контрола на квалитетот и квантитеот на стоката* *- складирање на стоката* *- огранизирање на транспорт* *-пакување на стоката* -Правната одговорност на шпедитерот што настапил како превозник -Посебни видови на шпедиција -Начини на престанување на договорот за шпедиција Договор за асигнација -Поим на асигнација -Основни карактеристики -Правната природа на асигнацијата како сложено правно дело -Права и обврски на договорните страни -Одговорноста за неисполнување на обврските од договорот за асигнација Начини на престанување на договорот за асгинација Акредитиви -Поим, улога и значење на акредитивот како средство за плаќање во меѓународниот промет -Форма и основни карактеристики на договорот за акредитив -Видови акредитиви (*отповиклив и неотповиклив акредитив*) -Преносливост и деливост на акредитивот Банкарска гаранција -Поим на банкарската гаранција -Основни карактеристики на банкарската гаранција -Супергаранција и гаранција без приговор -Правните последици од стечајот врз договорот за гаранција ПРАВА ОД ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ (ПАТЕНТИ, ТРГОВСКИ МАРКИ, ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН) -Патенти -Трговски марки -Know how -Индустриски дизајн ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА -Антитрустово право и политика -Вертикални и хоризонтални ограничувања -концентрација на пазарната моќ -merger/acquisition – преземање и спојување на трговски друштва -нечесна деловна политика СТЕЧАЈ ВРЗ ИНСОЛВЕТНИ ТРГОВЦИ

	-Поим на инсолветност -Услови за отворање на стечајна постапка -Начини на спроведување на стечајна постапка -План за реорганизација -Меѓународен стечај -Признавање и извршување на странски и арбитражни одлуки			
	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Николовски Александар, Плавшиќ Снежана	Трговско право	УКИМ, Економски факултет,	2005
		2.	Дабовиќ Анастасовска д-р Јадранка, Коевски д-р Горан, Пепељугоски д-р Валентин, Гавриловиќ д-р Ненад	Договори на автономната трговска практика",	Правен факултет „Јустинијан Први", Скопје	2012
		3.	Ен Т. Лоренс и Џејмс Вебер;	Бизнис и општетство – акционери, етика и јавна политика,	Датапонс (превод на Влада на Република Македонија)	2009
		4.	Коевски Г., Хаџи-Василева Марковска В., Нејков К., Семенкова З., Мишев И.,	Прирачник за корпоративно управување во Македонските акционерски друштва	ИФЦ, Меѓународна финансиска корпорација	2011
		5.	Пепељуговски В.,	Конкуретско право	ФОН Универзитет	2009
		6.	Dika Mihaijlo	Insolvencijsko pravo	Praven fakultet, Zagreb	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Клунцингер Еуген,	Основи на трговското право (*превод од Влада на Република Македононија*)	Арс Ламина	2012
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на сметководство
2.	Код	4ЕК122017
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Економски факултет

	институт, катедра, оддел)					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		6
8.	Наставник	Доц. д-р Благица Колева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е студентите да се здобијат со основни сознанија за концептуалните, теоретските и практичните аспекти на сметководството во современото турбулентно опкружување. Ги осознаат основните принципи на сметководството, начините на креирање и презентирање на сметководствените информации за потребите на екстерното известување, модалитетите во презентирање на сметководствените информации за потребите на менаџментот со краток осврт на анализата на финансиските извештаи. Се запознаат со базичните финансиски извештаи, односно билансот на состојбата, биласнот на успехот и извештајите за паричните текови и информациите кои секој од нив ги нуди на потенцијалните читатели на извештаите;					
11.	Содржина на предметната програма: Сметководство на менаџментот; Сметководството како форма на комуницирање; Финансиски извештаи и годишен извештај; Изготвување на сметководствени информации; Сметководствен приод на приходите и расходите; Сметководство на средствата, обврските и капиталот; Сметководство на готовина и побарувања; Сметководство на залихи; Сметководство на постојани средства; Сметководството и Е-бизнисот; Сметководството и области блиски до сметководството; Сметководството како информациски систем; Анализа, контрола и годишен извештај; Сметководство на обврските и капиталот на сопствениците;					
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа	

		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Русевски Трајко, Блажо Недев, Зорица Божиновска Лазаревска, Љубиша Јаневски, Зоран Миновски	Основи на сметководствотои Збирка задачи	Економски факултет, Скопје	2005
2.	Русевски Трајко, Блажо Недев, Зорица Божиновска Лазаревска, Љубиша Јаневски, Зоран Миновски	Вовед во сметководството	Економски факултет, Скопје	2004

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Needles, Powers, Mills, Anderson	Principles of Accounting, seventh edition	Houghton Mifflin Company College Division, Boston,	1999

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Деловно комуницирање			
2.	Код	4ЕК134917			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски Факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонреден проф. д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната содржина на предметот е прилагодена така што ќе ги запознае студентите со фундаменталните законитости кои се почитуваат во комуникацискиот процес, со важноста која ја има во организацијата преку менаџерските информативни системи кои делуваат и пошироко во опкружувањето, преку односите со јавноста и преку маркетинг комуникациите со цел да се развиваат и користат ефективни комуникациски вештини и способности.				
11.	Содржина на предметната програма: А) *Содржина на предавањата*: 1. Комуникацијата и нејзиното знаење; 2. Комуникацијата во самата организација согледана преку организациското однесување; 3. Организациски конфликти – видови, извори и стратегии; 4. Менаџерски информативен систем во организациите 5. Деловна етика; 6. Деловно и законско однесување во етичка средина; 7. Деловни состаноци – тек и видови; 8. Комуникација при вработување и процес на социјализација; 9. Деловен бон тон; 10. Маркетинг - комуникации 11. Односи со јавноста – дефинирање, цели, функции и задачи; 12. Медиуми, инструменти и модели на односите со јавноста; Б) *Содржина на вежбите*: 1. Создавање на ефективна комуникација и практикување видовите на комуникациски мрежи; 2. Разгледување на примери од менаџирање на комуникацискиот процес во организациското однесување; 3. Типови на соговорници и практични вежби за справување со нив; 4. Позитивни практики за разгледување на конфликтни состојби и можни решенија; 5. Културни разлики во деловната етика – практични примери; 6. Практикување на критичко слушање, сензитивно – емпатичко слушање и слушање на разговори; 7. Создавање на прашања за интервју и анкетен прашалник; 8. Пишување CV и мотивациско писмо; 9. Деловен бон тон – позитивни практики; 10. Развивање на ефективна маркетинг комуникација; 11. Медиумите во односите со јавноста – видови и нивна практична примена; 12. Позитивните и негативните влијанија на медиумите во поширокото окружување				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности,				

	сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17. 2	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународна економија			
2.	Код	4ЕК100517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет, Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Емилија Митева-Кацарски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е запознавање и разбирање на меѓузависноста на економиите и луѓето во светот изразени преку процесите на регионализација и глобализација. Преку проучување на оваа предметна дисциплина се настојува да се даде одговор на прашањето зошто збиднувањата во светската економија преку процесите на глобализација и регионализација со особен интензитет се чувствуваат и во земјите со мал и ограничен домашен пазар, како што е и РМ.				
11.	Содржина на предметната програма: I Карактеристики на процесите на глобализација и регионализација. II Економската мисла и меѓународната размена. III Инструменти на трговската политика. IV Аргументи во прилог на слободната трговија. V Аргументи во прилог на протекционизмот. VI Меѓународна трговска регулатива. VII Видови економски трансакции во надворешно-трговската размена . VIII Улогата на транснационалните корпорации во меѓународната економија. IX Девизи, девизен курс и девизен пазар. X Меѓународен монетарен систем. XI Меѓународен пазар на капитал. XII Биланс на плаќања.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Ирена Кикеркова	Меѓународна економија	Економски факултет, Скопје	2003
2.	Ристо Фотов	Меѓународна економија	Економски факултет, Штип	2008
3.	Пол Р. Кругман	Меѓународна економија-теорија и пракса	Превод на Влада на РМ	2010
4.	Славица Роческа	Меѓународна трговија	Економски факултет, Прилеп	2003

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Емилија Митева – Кацарски	Нецаринскипротекционизам (скрипта)	Економски факултет, Штип	2014
		2.	Емилија Митева – Кацарски	Нецаринскипротекционизам (практикум)	Економски факултет, Штип	2014
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Статистика за бизнис			
2.	Код	4ЕК104417			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Трајко Мицески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот овозможува разбирање на основите на статистичката анализа. Тој има за задача да ги оспособи студентите да ги користат основните статистички методи при решавањето на бизнис проблемите. Со аплицирање на статистичката методологија студентите мошне успешно ќе ги спознаваат, откриваат и експлицираат законитостите и односите помеѓу економските појави и феномени.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед; Дескриптивна анализа; Случајна променлива и распореди на веројатност; Статистички примерок; Статистичко оценување; Тестирање на статистички хипотези; Анализа на варијанса; Хи-квадрат тест; Проста праволиниска регресија и корелација; Повеќекратна праволиниска регресија и корелација; Индексни бројки; Анализа на временски серии.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Пол Њуболд, Вилијам Л.Карлсон, Бети Торн	Статистика за бизнис и економија	(Преведувач од англиски јазик Весна Буцевска) Магор, Скопје (Превод на Владата на РМ)	2010
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Глигор Поповски, Василка Попоска Тренеска	Статистика	Универзитетски учебник, Киро Дандаро, Битола	2001
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг		
2.	Код	4ЕК130117		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е да се осознае и разбере современата маркетинг концепција во работењето на претпријатијата и организациите, која е водечка филизофија при креирање на деловната стратегија како насока на движење. Со наставната содржина ќе се стекнат знаења за тоа како маркетингот помага во градење на конкурентска предност во услови на пазарна економија преку максимизирање на задоволството на потрошувачите, а притоа, овозможувајќи и оптимизација на производството и го максимизирање на профитот преку дејствување во различни пазарни структури. Во таа смисла е и потребата да се добијат пошироки знаења од маркетингот, бидејќи денес, а и во иднина, во центарот на интересот на секое претпријатијатие треба да биде потрошувачот и неговите потреби и желби кои треба да се изтражат, со цел истите да бидат задоволени. Тоа може да се постигне преку креирање на			

<table>
<tr><td></td><td colspan="4">производи кои се барани на пазарот, соодветно ниво на цени по кои се нудат, лесната достапност преку расположливите канали на дистрибуција и двонасочна комуникација со потрошувачите преку промотивните активности кои имаат за цел нивно информирање и убедување. Поради сето ова треба да се оддаде посебно внимание на маркетинг окружувањето, истражувањето на пазарот, изучување на видовите на потрошувачи и потрошувачко однесување, на елементите од маркетинг миксот - производот / услугата, цената, дистрибуцијата и промоцијата како и на прашањата поврзани со стратегијата и управувањето со маркетинг активностите.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="4">Содржина на предметната програма:
Дефинирање и вовед во маркетинг концептот и маркетинг процесот;
Маркетинг окружување;
Маркетинг во турбулентно окружување;
Разбирање на пазарот и потрошувачите;
Потрошувачки наспроти бизнис пазари;
Маркетинг истражување;
Основни маркетинг стратегии;
Маркетинг микс и комбинирање на инструментите;
Стратегии на производи ибрендирање;
Развој на нов производ и животен циклус;
Ставање на цена на производи;
Маркетинг дистрибуција и on-line маркетинг;
Малоптодажба и големопродажба;
Промотивен микс;
Маркетинг планирање;
Примена на маркетинг концепцијата во работењето на претпријатијата преку осознавање на основите на управувањето и раководењето со маркетинг активностите;
Глобален пазар;
Маркетинг етика и општествена одговорност.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="4">Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td colspan="2">Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="2">6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа</td></tr>
<tr><td>14.</td><td colspan="2">Распределба на расположивото време</td><td colspan="2">30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td>Предавања- теоретска настава
(15 недели x 2 часа = 30 часа).</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.
(15 недели x 2 часа = 30 часа).</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td>Проектни задачи
(15 недели x 2 часа = 30 часа).</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Самостојни задачи
(15 недели x 3 часа = 45 часа).</td><td>45 часа</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td>Домашно учење – задачи
(15 недели x 3 часа = 45 часа).</td><td>45 часа</td></tr>
</table>

17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 х до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 х до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kotler P. and Armstrong G.	Principles of marketing, 12th edition	Pearson Education, Inc. New Jersey (Превод од Владата на РМ)	2008
		2.	Grewal D. and Levy M.	Marketing	McGraw-Hill Irwin, New Jork	2008
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јаковски, Бошко и Јовановска, Снежана Р .	Маркетинг, седмо издание,	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ, Скопје	2004
		2.	Јованов Марјанова Тамара	Маркетинг: Истражување , стратегија и планирање	Универзитетско учебно помагало, Економски факултет, УГД, Штип	2014
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**					
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент				
2.	Код	4ЕК131217				
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	Прва/ Втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф.д-р Трајко Мицески				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е да им помогне на студентите во разбирањето на современите функции и нивоа на менаџментот (планирање, организирање, координирање, мотивирање и контрола), улогата на менаџерите, осознавање на самите себеси и идните хоризонти на развој на менаџментот и лидерството и современте тенденции на раководење со организациските субјекти.					
11.	Содржина на предметната програма: Менаџмент и менаџери; Карактерот на менаџментот; Развој на мислата за менаџмент; Глобални промени во окружувањето; Менаџмент процес (планирање,организирање,координирање,мотивирање и контролирање); Мотивирање, Комуницирање, Однесување, Познавање на луѓето и сл Одлучување; Мотивација; Комуникација; Етика и општествена одговорност; Интеракциско однесување; Менаџментот на себеразвојот; Преферирање на вистиското лидерство и препзнавање и избегнување на псевдо лидерството.					
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		

		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајко Мицески и Елена Веселинова	Современ менаџмент	Економски факултет- УГД- Штип	2016
		2.	Gareth R.Jones, Jenifer M.George	Современ менаџмент	Превод: Влада на РМ	2008
		3.	Рики В.Грифин	Основи на менаџмент	Превод: Влада на РМ	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		3.	Бобек Шуклев	Менаџмент	УКИМ, Економски факултет-	2013

					Скопје	
		2.	Трајче Мицески	Менаџмент и Лидерство	Економски факултет- УГД- Штип	2010
		3.	John R. Schermerhorn, Jr.	Management, 9th edition	John Willey & Sons, Inc.	2008

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на економската мисла			
2.	Код	4ЕК100717			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Гоце Делчев” Економски Факултет - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Круме Николоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се запознаат со основните економски мислители и резултатите од нивните истражувања во една хронолошка историска рамка во која ќе бидат презентирани придонесите на највлијателните економисти и економски школи. Предметната програма има за цел да им понуди на студентите една методолошки базирана историска рамка за интепретирање и компарација помеѓу главните доминанти економски школи на макро и микро ниво со посебен фокус на Класичната и Кејнзијанската економска школа како мајнстрим школи со најголем придонес во креирање на економските теории и тестирање на нивната веродостојност преку научната апаратурата која ја користи економијата како научна дисциплина.				
11.	Содржина на предметната програма: Меркантилизам, Физиократска школа, Класична економска школа , Маргинализам, Кејнзијанизам, Посткејнзијанизам, Современа микро и макроекономија, Нова кензијанска економија, Современи тенденции во економијата.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС х 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа).		30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Круме Николоски	Економската мисла на класичната и кејнзијанската економска школа	Економски факултет, УГД	2016
2.	Стојков Методија	Развој на Економската мисла	Економски факултет - Скопје	2008
3.				

22.2. Дополнителна литература

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодор Тодоров	Економски теории и економски мислители	Економски факултет - Прилеп	2008
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на фирми			
2.	Код	4ЕК103417			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Гоце Делчев” Економски Факултет - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Круме Николоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната дисциплина ги запознава студентите со теоретските основи на теоријата на фирми, односно со конкретната економска активност на претпријатијата. Како се применуваат методите и техниките на економска анализа за мерење и оценување на успешноста на функционирањето на претпријатието. Користење на различни методи и модели во процесот на донесување на одлуки на претпријатијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теорија на фирми како научна дисциплина;Претпријатието-основен субјект на пазарното работење; Основање и локација на претпријатието; Управување со средствата на претпријатието; Плаќање на трудот; Управување со трошоците на претпријатието; Управување со ефикасноста и ефективноста на претпријатието; Управување со квалитетот на економијата на претпријатието; Управување со резултатите на претпријатието; Економските аспекти на функциите на претпријатието; Стратегија на раст и развој на претпријатието.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Круме Николоски	Економика на претпријатие	Економски факултет, Штип	2016
2.				
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				

		2.	Димитар Бојациоски, Олгица Блажеска	Економика на претпријатие, трето издание.	Економски факултет - Скопје	2009
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4ЕК139617			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Катедра за Менаџмент			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва / втор	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. Д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на Економски факултет, УГД – Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во стопански субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презетација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите				

	(Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/		/
			/		/
			/		/
			/		/
			/		/
			/		/
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг истражување			
2.	Код	4ЕК130517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Маркетинг			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Потребата од истражување на факторите кои имаат влијание врз спроведувањето на маркетинг процесите во претријатијата. Од друга страна со маркетинг истражувањето се оценуваат преземените одлуки со цел да се подобрат понатамошните процеси и служби и органи во организациската структура во една компанија. Студентите ги учат теоретските концепции, но и нивната примена во пракса преку стекнување на знаења за процесот на маркетинг истражување; методите и техниките на истражување соодветни за даден истражувачки проблем;начин на прибирање на примарни и секоундарни податоци за пазарот, потрошувачите, конкурентите. Исто така, се стекнува знаење и за сè почесто применуваното интернет аркетинг истражување, со што се овозможува вклучување во глобалните текови и бизнис процеси, како на стопанските субјекти, така и на останатите организации и институции на пазарот, во насока на добивање на значајни информации за создавање на конкурентска предност.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и дефиниција за маркетинг истражување. Информации наспроти податоци. Карактеристики на маркетинг информационен систем (МИС). Методи, форми и извори на прибирање на податоци. Квантитативни и квалитативни методи и техники на истражување. Типови на маректинг истражување. Маркетинг разузнавање. Истражување на потреби, понуда и побарувачка. Истражување на продажба, конкуренцијата, цени. Истражување на дистрибуција и промоција. Маркетинг истражување преку интернет. Применето маркетинг истражување.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Секуловска Нада	Маркетинг истражување	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ, Скопје	2004
		2.	Kotler, Philip; Wong, Prof Veronica; Saunders, Prof John; Armstrong, Gary; Malhotra, Naresh	Marketing Research: AND Principles of Marketing	Financial Times/ Prentice Hall (Превод од Владата на РМ)	2006
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јованов Марјанова Тамара	Маркетинг: Истражување , стратегија и планирање	Универзитетско учебно помагало, Економски факултет, УГД, Штип	2014
		2.	Naresh K. Malhotra	Marketing Research: An Applied Orientation	Pearson Global Edition	2009
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Производствен менаџмент		
2.	Код	4ЕК135917		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Материјата од овој предмет треба да им помогне на студентите да го осознаат управувањето			

	со процесот на производство и со производот како дел од пазарните активности. Производот е еден од четирите основни елементи кои за препријатието имаат најголемо значење во неговото работење. Преку пласманот на производот на пазарот претпријатието ја остварува својата зацртана деловна програма. Целта е студентите да се запознаат со тоа што е производ, видовите на производи, класификација, асортиман, пазарните особини на производот, животниот циклус, планирањето, развојот и пласманот на новиот или иновираниот производ на пазарот, позиционирањето на производот на пазарот. Исто така, клучно е и стекнувањето на знаење за процесот на производство, организација на производството, импутите во производтсвото, начините за постигнување на производна ефикасност и ефективност.			
11.	Содржина на предметната програма: Дефинирање и воведни елементи; Процес на организација на производство; Управување со трошоците во производството; Улогата на добавувачите и дистрибутерите во производниот процес; Видови производи и нивна класификација; Асортиман на производите; Пазарни особини на производот; Животен циклус на производот; Планирање, развој и лансирање на нови производи на пазарот.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)

		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Синиша Спасов	Производствен менаџмент	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ Скопје	1998
		2.	Димитар Граматиков	Управување со производот	Економски факултет, УКИМ Скопје	2004
		3.	Lehmann, D. R.	Product Management, Fourth Edition	McGraw Hill Higher Education	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роман Образ	Политика производа	Информатор, Загреб	1975
		2.	Gorchels L.	The Product Managers Handbook, Third Edition	McGraw-Hill	2005
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиски менаџмент			
2.	Код	4ЕК111317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет	7.	Број на ЕКТС	6

		семестар		кредити	
8.	Наставник	Доц. д-р Илија Груевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е на студентите да им се пренесат основните сознанија од областа на управувањето со финансиските средства во рамките на претпријатието, да им овозможи да го разберат процесот на финансиското одлучување, како и да го интерпретираат влијанието кое финансиските одлуки ќе го имаат врз создавањето на вредноста на компанијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Финансиско одлучување: - Долгорочни извори на финансирање; - Краткорочни извори на финансирање; - Структура на капитал (оперативен и финансиски ливериџ); - Финансиски извештаи; - Финансиска анализа (коефициенти); Инвестициско одлучување: - Долгорочно инвестирање – “capital budgeting” (Оценка на ефикасноста на капиталните вложувања и избор на проекти); - Краткорочно инвестирање (управување со обртни средства); - Ризик и принос; - Трошок на капитал; Дивидендно одлучување: - Распределба на добивка (дивидендна политика); Специјални области на финансискиот менаџмент: - Основни принципи на вреднување (временска вредност на парите) - Хибридни хартии од вредност и финансиски деривати; - Спојувања, преземања и преструктурирање на претпријатието;				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22 Литература

22.1 Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Сашо Арсов	Финансиски менаџмент	Економски факултет - Скопје	2008
2.	Ристо Фотов	Финансиски менаџмент	Економски факултет-Штип	2010
3.	С. Б. Блок и Џ. А. Харт	Основи на финансискиот менаџмент (превод од Влада на РМ)	The McGraw-Hill Companies Inc./Irwin МК: Глобал комуникации	2008

22.2 Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	James C. Van Horne, John M. Wachowicz, Jr.	Fundamentals of Financial Management, 10th edition	Prentice Hall, New Jersey	1998
2.	Стивен А. Рос, Џеф Џ. Вестерфилд	Корпоративни финансии (превод од Влада на РМ)	The McGraw-Hill Companies Inc. МК: Магор	2010

		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на мал бизнис			
2.	Код	4ЕК135117			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Менаџмент			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е да им помогне на студентите во разбирањето на значењето и суштината, функционирањето и организацијата на малите (микро, мали и средни) претпријатија во економијата. Малите претпријатија се сметаат за носители на економскиот развој и во развиените и во економиите во развој. Затоа, е значајно судентите да стекнат посебно знаење за: разликите меѓу малите и големите претпријатија, приодите кои го разработуваат започнувањето со мало претпријатие, примена на планирањето во малите претпријатија, основните форми на организација на малите претпријатија, маркетиншките активности на малите претпријатија, успесите и неуспесите на малиот бизнис, општествената одговорност и етиката, како и малите претпријатија и претприемништвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање и вовед во малиот бизнис; Малиот бизнис и економијата; Започнување со мало претпријатие; Планирање во мало претпријатие; Организација на мало претпријатие; Маркетинг на мало претпријатије; Успеси и неуспеси на малиот бизнис; Општествена одговорност ,етика и малите претпријатија; Претприемништво и малите претпријатија.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шуклев Бобек	Менаџмент на мал бизнис, трето издание	Економски факултет, УКИМ, Скопје	2003
		2.	Justin G. Longenecker et.al.	Small Business Management 17th Edition	CENGAGE Learning, USA	2014
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Thomas W. Zimmerer, Norman M. Scarborough	Essentials of entrepreneurship and small business management, fourth edition	Pearson-Prentice Hall, Inc., Upper Saddle River, New Jersey	2008
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг политика на цени		
2.	Код	4ЕК131017		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити: 6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Маркетинг		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да прикаже еден од централните елементи на макетингмиксот – цената, која ваквиот третман го добива од нејзиното значење во детерминирањето на обемот и структурата на продажбата, како и обемот на добивката на стопанските субјекти. Цената, нејзината измена и диференцирање е сложен проблем условен од низа фактори на влијание – трошоците, побарувачката, понудата на конкурентите производи, интерни фактори на влијание во претпријатијата / организациите, институционални фактори итн. Поради тоа, се јавува потреба од истражување и анализа на сите фактори кои имаат влијание врз цената на производот/услугата, како и стекнување на сознанија за улогата на цените во современото пазарно стопанство.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во маркетинг политика на цени, дефиниција и значење на одлуките на цените и импликации на тековните одлуки за цените; Внатрешни фактори на политиката на цени; Надворешни фактори на политиката на цени; Побарувачка; Конкуренцијата како фактор на политиката на цени; Мерките на економската полиотика какофактор на политика на цени; Потрошувачот и цените; Методолошки аспекти на политиката на цени; Маркетинг стратегии во политика на цени;			

	Цени според животен циклус на производите; Сегментирано поставување на цени; Цените во зависност од дистрибутивните канали; Менување на цените; Етика и закони во одредување на цените.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јаќовски, Б. и Ристевска Јовановска, С.	Маркетинг политика на цени, второ издание	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ, Скопје	2006
		2.	Nagle T. and Holden R.	The Strategy and tactics of Pricing – a guide to Profitable decision making	Prentice Hall, Pearson education Inc., New Jersey	2002
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Thomas T. Nagle, John E. Hogan	The strategy and Tactics of pricing - A Guide to Growing More Profitably, 4th Edition,	Prentice Hall, Pearson education Inc., New Jersey	2005
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Претприемништво			
2.	Код	4ЕК132017			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Ристе Темјановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на курсот е да даде можности за разбирање и совладување на теоретските и				

	практичните познавања од областа на претприемништвото. Да ги оспособи студентите за спознавање, разликување и критичка анализа на следните прашања: Што претставува претприемништвото и каква е неговата улога во стопанството? Како и кога настанува? На што се темели неговото значење и суштината? Кои се елементите на неговата виталност, како еден раширен феномен? Какви се тенденциите на неговиот развој? Со навлегувањето во оваа проблематика, на студентите ќе се стекнат со знаења вештини потребни за ефективно организирање, развивање , креирање и менаџирање на сопствен бизнис и да научат како успешно да управуваат со сопствената компанија.Овој концепт подразбира менаџирање, финансирање, маркетинг концепција како и запознавање со правните регулативи за отпочнување и оперирање на мал бизнис.			
11.	Содржина на предметната програма: Појава и развој на претприемништвото Поимно дефинирање на претприемачот и претприемништвото Поединецот и претприемништвото Современи гледишта за претприемништвото Претприемништво-сегашност и минато, идентификување на бизнис можности и поставување на цели, комуникациони вештини и вештини за решавање на проблеми, Претприемиачи и пазарна економија, Видови на сопственост, развивање на бизнис план, Суштина на претприемништвото Менаџерите versus претприемачите Економски карактеристики на малото стопанство Откривање на можностите Политика на поддршка на малите и средни претпријатија и на претприемништвото во Република Македонија			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Фотов Р.	Претприемништво, Интерна скрипта,	УГД, Економки фаултет – Штип,	2011, е-форма
2.	Темјановски Р.	Претприемнички маркетинг менаџмент	Скопје, ЕУ	2009
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Петер Ф. Дракер	Иновацијата и претприемништвото	Просветно дело	2009
2.	Зарезанкова Потевска М. Емерик Солимоси	Претприемништво	Марија З.Потевска	2013
3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на човечки ресурси
2.	Код	4ЕК133417

3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Трајко Мицески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проучувањето на наставната материја по предметот им овозможува на студентите да се запознаат со сложената проблематика на управување со човечките ресурси, сфатено како процес на извршување на низа активности и функции со цел, луѓето, како најважни ресурси во организацијата, да се искористат на најефективен и најефикасен начин.				
11.	Содржина на предметот: Вовед во менаџментот на човечки ресурси; Стратегиски менаџмент на човечки ресурси; Анализа на работата; Планирање на човечки ресурси; Регрутација на човечки ресурси; Селекција на човечки ресурси; Обука на човечки ресурси; Развој на човечки ресурси; Оценување на перформансите на човечките ресурси; Плаќање на човечките ресурси; Развој и управување со кариерата; Управување со стресни состојби во организацијата				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојаџиоски Димитар, Ефтимов Љупчо	Менаџмент на човечки ресурси, второ издание	Економски факултет – Скопје	2010
		2.	Бојаџиоски Димитар, Ефтимов Љупчо:	Менаџмент на човечки ресурси, прво издание	Економски факултет - Скопје	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gary Dessler	Human Resource Management, 11th edition,	Prentice Hall-Florida	2008
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегиски Маркетинг
2.	Код	4ЕК131317
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Маркетинг			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е да им помогне на студентите во разбирањето на значењето, суштината и функционирањето на стратегискиот маркетинг. Оваа материја е од особена важност за секој стопански субјект, бидејќи ги претставува начините на формирањето и практичното аплицирање на маркетинг стратегиите. Студентите детално обработуваат и учат материја поврзана со прашања за разбирањето на видовите стратегии на маркетинг, местото и значењето на стратегискиот маркетинг; анализа на пазарните можности за практично аплицирање на одредена маркетинг стратегија (анализа на макроокрожување; на купувачи и однесување на потрошувачите; пазарна сегментација; анализа на конкуренција; анализа на индустриска динамика и на животниот циклус на производот; маркетинг истражување и пазарни мерки, и пазарни цели и позиционирање на одлуките); развој на стратегии на маркетинг микс (производни стратегии; ценовни стратегии; дистрибутивни стратегии; промотивни стратегии; продажни стратегии; маркетинг стратегии на продавачите на мало; меѓународни маркетинг стратегии), имплементација на маркетинг стратегиите (осознавање на неопходните елементи за имплементација на маркетинг стратегии; контрола и ревизија на маркетинг стратегиите (значење на контролата на маркетинг стратегиите; прибирање, анализирање и процесирање на маркетинг стратегиите; анализа на профитабилноста од примената на маркетинг стратегиите); ревизија на постојните маркетинг стратегиите.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и дефинирање на стратегиски маркетинг Стратегиско маркетинг планирање Анализа на конкурентското окружување и пазарот Анализа на турбулентната околина Анализа на потрошувачите Анализа на конкурентите Сегментирање, таргетитање и позиционирање на пазарот Создавање на конкурентска предност Различни видови на маркетинг стратегии Имплементација на маркетинг стратегии Стратешко управување со потрошувачите Стартегиски маркетинг во 21от век				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мицески Трајко	Стратегиски маркетинг	Универзитетски учебник, Економски факултет, УГД, Штип	2013
		2.	Hooley G., Piercy F. N. and Nicouland B.	Marketing Strategy and Competitive Positioning, 4th Edition	Prentice Hall, Pearson Education	2008

		3.	Јованов Марјанова Тамара, Мицески Трајко	Стратегиски маркетинг	Универзитетски учебник, Економски факултет, УГД, Штип	Во печат
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ристевска-Јовановска Снежана, Јаќовски Бошко	Стратегиски маркетинг	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ, Скопје	2003
		2.	Onkvisit S. and Shaw J.	International Marketing – Analysis and Strategy, 4th Edition	Routledge, Taylor & Francics Group	2004
		3.	Јованов Марјанова Тамара	Маркетинг: Истражување , стратегија и планирање	Универзитетско учебно помагало, Економски факултет, УГД, Штип	2014
		4.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Банкарство			
2.	Код	4ЕК111517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. Д-р Љупчо Давчев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку изучувањето на овој предмет, студентите ќе се здобијат со продлабочени знаења за потеклото и настанувањето на парите, функциите на парите, вредноста на парите, монетарните стандарди, монетарните агрегати, и најважните современи монетарни теории и политики. Воедно, студентите ќе стекнат знаења за институционалната поставеност и функционирањето на банкарскиот сектор, посебно функционирањето на комерцијалните банки со фокусирање врз сите видови банкарски операции.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Поим за банки, Улога на банките, Местото и улогата на централните банки; Банкарските системи во одделни земји; Банкарскиот систем на Македонија денес; Принципи на банкарското работење; Пасивни активни, неутрални и сопствени банкарски работи, Банкарски кризи, Меѓународно банкарство				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Проф. Д-р Љупчо Трпески	Банкарство и Банакарско работење	Скенпоинт	2009
		2.	Барбара Касу Клаудија Џирардоне Филип Молину	Вовед во банкарство (превод од Влада на РМ)	Ars Lamina	2012
		3.	Проф.д-р Горан Петрески	Управување со банките		2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rose, Peter	Commercial bank management, Fourth edition,	Irwin/McGraw-Hill, New York,	1999
		2.	Доц. Д-р Љупчо Давчев	Инвестициско банкарство		2014
		3.	Проф-д-р Милутин Ќировиќ	Банкарство		2001

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиско сметководство		
2.	Код	4ЕК120117		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со задоволителни познавања на општо прифатените сметководствени принципи и концепти и нивното имплементирање; ги осознаат потребите на потенцијалните корисници на сметководствените информации, интерни и екстерни; научат како да го користат финансиското сметководство за ефикасно деловно одлучување; се запознаат со структурата на основните финансиски извештаи: билансот на состојба, билансот на успех, извештајот за готовински текови, извештајот за промена на капиталот; ги совладаат			

	основните техники на евиденција и книжење на економските трансакции и настани поврзани со елементите на финансиските извештаи: средства, обврските, капитал, приходи и расходи, утврдување и распределба на финансискиот резултат; научат како да го применуваат националниот сметковен план.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и значење на финансиското сметководство; Акумулирање и организација на финансиските информации со цел на изготвување на финансиските извештаи; Запознавање со двојната евиденција и чекорите на сметководствениот процес; Запознавање со дневникот и главната книга; Финансиски извештаи на претпријатијата; Запознавање со контен план, Евиденција на нетековни средства и депрецијација; Евиденција на тековни средства; Евиденција на обврски; Акционерски капитал; Евиденција на приходи и расходи; Утврдување и распределба на финансиски резултат; Парични приливи и одливи; Консолидација на финансиски извештаи			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик , Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Хорнгрен, Сандем, Елиот, Филбрик	Вовед во финансиско сметководство-Проект превод на Влада на РМ	Prentice Hall	2006
		2.	Трајко Русевски	Финансиско сметководство	Сојуз на сметководители на РМ, Скопје	2002
		3.	Трајко Русевски	Збирка задачи по сметководство	Сојуз на сметководители на РМ,Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Albrecht Stice	Financial Accouniting - concepts&applications	South-Western, Cengage Learning,	2011

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Макроекономија		
2.	Код	4ЕК100217		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет “Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Доц. д-р Дарко Лазаров		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметната програма е изучување на базичните алатки на макроекономската наука преку дизајнирање на една унифицирана рамка која може да се користи за анализа на голем број макроекономски прашања како што се растот, продуктивноста, невработеноста, улогата на владата и фискалната политика, инфлацијата, пари и монетарна политика, девизен курс, и многу други отворени прашања кои ги третира оваа научна дисциплина. Студентите на курсот Макроекономија ќе се стекнат со основната методолошка апаратура потребна за примена на			

	макроекономските модели, теории, и принципи во реални услови. Посебно ќе бидат третирани прашања поврзани со макроекономската состојба во Република Македонија низ призмата на научно фундирани концепти. Курсот е поделен во три сегменти: првиот дел се однесува на макроекономија на краток рок каде студентите ќе ги изучуваат макроекономските циклуси и влијанието на монетарната и фискаланата политика во стабилизирање на економијата на краток рок. Инструментите на фискалната и монетарната политика како клучни стабилизациони политики ќе бидат анализирани во услови на отворена економија кога земјата тргува со странство и не постојат бариери во движењето на капиталот. Овде посебно ќе бидат изучувани фискаланата и монетарната политика во услови на мала отворена економија во услови со фиксен и флуктуирачки девизен режим и во услови на голема отворена економија. Вториот дел од курсот се однесува на макроекономија на долг рок каде студентите ќе ги анализираат прашањата за невработеност и инфлација. Пазарот на работна сила и причините за долгорочната структурна невработеност ќе бидат од значаен интерес во овој сегмент. Последниот дел од курсот се однесува на макроекономијата на многу долг рок т.е развојната макроекономија која се однесува на економскиот раст и долгорочните перформанси на земјата. Посебен фокус во овој дел е проучување на теории на растот и факторите кои ги детерминираат долгорочните економски перформанси на земјата и динамиката на економскиот раст.			
11.	Содржина на предметната програма: Макроекономска рамнотежа (агрегатна побарувачка, аутпут и каматна стапка: пазарот на стоки и IS кривата и, пазарот на пари и LM кривата); Меѓународни текови на капитал и макроекономска рамнотежа (аутпутот и каматната стапка во услови на фиксен и флуктуирачки девизен курс); Аутпут, вработеност и цени (IS-LM модел: општа рамнотежа во услови на флексибилни и фиксни цени); Теорија на економсми циклуси и стабилизациони политики (основни факти за економските циклуси); Инвестиции и потрошувачка; Улогата на монетарната и фискалната политика во услови на затворена економија; Улогата на монетарната и фискалната политка во услови на мала отворена економија (со фиксен и флуктуирачки девизен курс) и во голема отворена економија. Дебати за макроекономските политики; Теории на економски раст (егзогени и ендогени) и фактори кои го детерминираат растот; Економски политики на долг рок.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Мајкл Бурда и Чарлс Виплош	Макроекономија: Европски текст (четврто издание)	Oxford University Press (превод на владата)	
2.	Дарко Лазаров	Теорија на економски раст: основни модели, концепти и теории	Универзитет “Гоце Делчев” Штип	2014

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Gregory Mankiw	Macroeconomics	Worth Publishing	2005
2.	Peter Sorensen and Hans Whitta-Jacobsen	Introducing Advanced Macroeconomics: Growth and business cycles	W. W Norton &Company Inc.	2010

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**

1.	Наслов на наставниот предмет	Однесување на потрошувачите			
2.	Код	4ЕК131517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Ристе Темјановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на маркетинг			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во фокусот на оваа наставна програма е совладување на маркетинг-концепцијата за однесување на потрошувачот, а основна цел е како да се задоволат неговите потреби. Со оглед на тоа што потребите се задоволуваат со користење и употреба на производите, како и со начинот на кој производот се доставува до потрошувачот, логично е низ процесот на задоволување на потребите да се реализира целокупната маркетинг-програма. Во услови на конкурентски односи на пазарот и динамична измена на потребите кои априори не постојат за определени конкретни производи, претпријатието мора да понуди производ кој со своите карактеристики е конкурентен, односно има определени диференцијални предности кои ќе го привлечат купувачот. Тоа, се разбира, предизвикува низа импликации во вкупното работење, особено во сферата на производството, во која производот треба да го добие основниот облик, квалитет и карактеристики. Преку изучувањето на оваа наставна програма студентите ќе можат успешно да ги разграничува поимите потрошувач, корисник и купувач; Да сфатат како пазарот влијае врз однесувањето на потрошувачите;Да бидат способни да им помогнат на претпријатијата да ја зголемат продажбата преку изучување на процесот на донесување одлука за купување, како и факторите кои влијаат врз истиот процес;Да можат да ги разликуваат моделите за објаснување на однесувањето на потрошувачите;				
11.	Содржина на предметната програма: Задачите и целите на наставата по предметот е студентите да се запознаат со потрошувачот како индивидуална личност, но и како личност која дели слични карактеристики со останатите потрошувачи и фукционираат како група. Во таа насока студентите треба да се здобијат со знаења за различните аспекти на однесувањето на потрошувачите, да можат да го разберат процесот на донесување одлука за купување, да ги разберат моделите за објаснување на однесувањето на потрошувачите и да можат истите да ги применат во практиката во насока на зголемување на успехот на претпријатието, како на домашниот, така и на надворешниот пазар, односно за зголемување на продажбата, а исто така и да ги дознаат своите права како потрошувачи, односно да се здобијат со продлабочени знаења за однесување на потрошувачите..				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јаќовски Б., Ристеска Јовановска С	Однесување на потрошувачите	ЕУРМ	2009
		2.	Del I. Hawkins, David L. Mothersbaugh,	“Consumer Behavior: Building Marketing Strategy”, 11th ed.	McGraw-Hill/Irwin	2010

		3.	Питер Ц.П., Олсон Ц.	Однесување на потрошувачите и маркетиншките стратегии	Скопје, ТРИ (Превод од Владата на РМ)	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Leon Schiffman, Leslie Kanuk	Consumer Behavior	Prentice Hall	2009
		2.	Warren J. Green, Mark C.	Global marketing	Prentice-Hall	2000
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4ЕК139717			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Катедра за Менаџмент			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / четврти	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. Д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на Економски факултет, УГД – Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во стопански субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник				

	за практична работа; изработка на самостојна презетација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/		/
			/		/
			/		/
			/		/
			/		/
			/		/
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегиски менаџмент			
2.	Код	4ЕК135417			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Елена Веселинова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Менаџмент			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е конципиран на начин да им овозможи на студентите оценка и примена на клучните елементи на стратегиската анализа, избор на вистинска стратегија во рамките на флексибилен план, како и да го поттикне размислувањето за проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактерот на стратегискиот менаџмент; Менаџерите и стратегискиот менаџмент; Проценка на екстерното окружување; Проценка на интерното окружување; Формулирање на стратегија; Анализа и избор на стратегија; Извршување на стратегијата; Оценување и контрола на стратегијата; Технологијата и стратегијата; Стратегиски менаџмент и малиот бизнис; Меѓународен стратегиски менаџмент				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шуклев, Бобек; Дракулевски, Љубомир	Стратегиски менаџмент, универзитетски учебник	Економски факултет-Скопје	2001
		2.	Веселинова, Елена	Стратегиски бренд менаџмент, скрипта	Економски факултет-Штип	2015
		3.	Hitt, M., Duane Ireland, R. and Hoskinsson, R.	Стратегиски менаџмент	Превод од Влада на РМ.	2012
	22.2.	Дополнителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W. Hill, Charles; R. Jones, Gereth	Strategic Management, An Integrated Approach	Houghton Mifflin Company, Boston	2004
		2.	M. Grant, Robert	Conteporary Strategic Analysis	Blackwell Publishing, Malden, MA	2005
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Економија на иновации			
2.	Код	4ЕК103917			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет “Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Дарко Лазаров			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Иновациите претставуваат концепт кој привлекува сè поголемо внимание во последните децении. Економијата на секоја развиена држава се темели на иновација. Иновациите претставуваат моторна сила на новата економија. Тие се генератори на нови производи, услуги и процеси кои придонесуваат за олеснување на секојдневниот живот на луѓето. Во тој контекст, првата цел на предметната програма е проучување на теориите на раст базирани на иновации и идеи, каде детално ќе биде проучен националниот иновативен систем и влијанието на иновацискиот капацитет врз економските перформанси на национално ниво. Исто така, целта на програмата е проучување на иновациите на микро ниво. Секоја компанија во глобалната конкуренција се стреми да воведе иновација која ќе им обезбеди конкуретска предност на пазарот. Во таа смилса, предметот ќе биде фокусиран кон изучување на економскиот процес на иновациите на ниво на претпријатие. Предметната програма е дизајнирана и насочена кон најсовремените тенденции и достигнувања во светот на иновациите и нивно ставање во функција на зголемување на конкурентноста на претпријатијата, а со тоа и на економијата во целина. Посебно е значајно да се дефинираат факторите кои ја поддржуваат, стимулираат и акцелерираат иновацискатa активност, улогата на менаџментот во процесот на иновации, но уште поважно, студентите ќе бидат запознаени и со најсофистицираните иновациски процеси во земјите со повеќегодишно искуство во оваа проблематика. Сето тоа ќе ги отвори вратите за зголемување на капацитетите и потенцијалите за воведување и експлоатација на придобивките од иновации и на овие простори. Зајакнувањето на капацитетот за иновации				

	треба да биде прашање од најголем приоритет за бизнисмените и креаторите на политики. Тоа е така бидејќи економскиот капацитет на едно претпријатие, но и капацитетот на националната економија, е детерминиран од иновациските капацитети кои тие ги поседуваат. Конечно, овој наставен предмет ќе понуди еден поширок осврт на придонесите и резултатите на иновативните претпријатија во еден јасно и системски определен организациски и економски контекст. Најважно, студентите ќе стекнат знаења и вештини од областа на иновациите, кои понатаму ќе им помогнат да ја зголемат конкурентската способност на претпријатија за имплементирање на иновации и креирање на нови производи.			
11.	Содржина на предметната програма: Значење на иновациите; Видови иновациски модел; Национален иновациски систем; Управување со иновациите во претпријатијата; Стратегии на иновации; Управување со интелектуалната сопственост; Примена на знаењето во иновативните претпријатија; Вмрежување на иновациите и теорија на игри; Истражување и развој во индустриски контекст; Поврзување и трансфер на технологија и иновациите; Развивање на нов производ,процес, услуга и бизнис модел; Техники за комерцијализација на иновацијата; Дизајнирање на организација за иновации.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Trott	Innovation management and New product development	PearsonEducation	2005
		2.	Дарко Лазаров	Теорија на економски раст: основни модели, концпети и теории - скрипта	Економски фаултет – Штип, УГД	2014
		3.	Дарко Лазаров	Економија на иновации, авторизирани предавања	Економски фаултет – Штип, УГД	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peter Drucker	Innovation and entrepreneurship: Practice and principles	Harper and Row	1985
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Анализа на финансиски извештаи		
2.	Код	4ЕК120417		
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година / семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Проф. д-р Оливера Ѓоргиева Трајковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата по предметот треба да им помогне на студентите во запознавање со значењето на анализата на финансиските извештаи на компаниите, за интерните и екстерни корисници – стејкхолдери; студентите ќе бидат оспособени да прибираат, обработуваат и користат податоци за анализа, како и да ги користат добиените податоци од анализата за донесување на деловни одлуки; посебно внимание се посветува на методите на анализата, пред се на финансиските показатели за оценка на ликвидноста, профитабилноста, задолженоста и приносот од акции на компаниите.			
11.	Содржина на предметната програма: Поим и вовед за анализата; Извори на податоци за аналитичко испитување; Корисници на информациите од финансиските извештаи; Методи на анализата; Анализа на билансот на состојба; Анализа на билансот на успех; Анализа на извештајот за парични текови; Анализа на извештајот за промена на капиталот; Финансиски показатели за анализа на профитабилноста на компаниите; Дипонт анализа; Финансиски показатели за оценка на ликвидност; Финансиски показатели на задолженост; Финансиски показатели за анализа на пазарна вредност на компаниите; Фактори на ограничување во примена на финансиските показатели.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа,		

			редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fridson, Martin and Alvarez, Fernando	Financial statement analysis – a practitioner's guide	John Wiley & Sons, New York,	2002
		2.	Оливера Ѓоргиева-Трајковска, Благица Колева	Анализа на финансиски извештаи	Економски факултет, Штип	2013
		3.	Оливера Ѓоргиева-Трајковска, Благица Колева	Анализа на финансиски извештаи-практикум	Економски факултет, Штип	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	PKF International Ltd	Interpretation and Application of International Financial Reporting Standards	John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey,	2010
		2.	Ankarath, N., Ghosh, T.P.	Understanding IFRS Fundamentals	John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey	2010

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на одлучување			
2.	Код	4ЕК134717			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година /петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Елена Веселинова			
9.	Предуслови за запишување на	/			

	предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со квантитативните алатки кои што најмногу се користат во бизнисот. Моделите на одлучување и дрвото на одлуки нудат корисни информации за бизнис ситуации со бројни алтернативни одлуки, а при тоа секоја со дадена веројатност и монетарна вредност која е поврзана со одреден исход. Низ предвидување и мултипна регресија студентите ќе имаат можност да прават проекции за идните продажби за одредени производи или за идното искористување на производите или услугите.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во теорија на одлучување, дрво на одлуки, предвидување, Excel и мултипна регресија, Контрола на инвентар (список на стока), модели за линеарно програмирање, транспортација и пренесување, теорија за поредување, апликација на модели за линеарно програмирање.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)

		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓијовски, Благоја	Теорија на одлучување, универзитетски учебник, прв дел	Економски факултет - Скопје	1998
		2.	Ѓорѓијовски, Благоја	Теорија на одлучување, универзитетски учебник, втор дел	Економски факултет - Скопје	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Russell and Taylor	Operations Management	Wiley	2003
		2.	Austin and Burns	Management Science: An Aid for Managerial Decision Making	Macmillan	1995
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Транспорт и логистика			
2.	Код	4ЕК104317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година /петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6

8.	Наставник	Проф. Д-р Ристе Темјановски
9.	Предуслови за запишување на предметот	Економија
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основните постулати на предметот е студентите да се запознаат со основните видови и современи модели и техники кои се применуваат во меѓународниот транспорт, шпедиција и логистика. Во современата економска наука изучувањето на транспортната проблематика претставува реалност и неминовност со оглед на масовноста и употребата на транспортот во секојдневниот живот, како своевидна алка во процесот на производство, размена на стоките, услугите и капиталот во стопанствата во нашата држава или кај одделна земји. Опфатени се определени теоретски и методолошки знаења и искуства кои се неопходни за согледување на основните карактеристики во развојот на сообраќајниот систем кај нас и во светот. Меѓународниот транспорт претставува значајна стопанска дејност во системот на општествена репродукција, бидејќи без него не може да функционира системот на меѓународна размена. Современиот, ефикасен и рационално димензиониран сообраќај е основен услов за целосно функционирање на економскиот систем во секоја земја. Сепак, најзначајно место во анализата им е отстапено на новите промени и содржини во меѓународниот сообраќај, бидејќи тие го чинат јадрото на новите економски системи, кои овозможуваат одржување на виталноста на современата економска наука и за доаѓање до стандардни економски знаења.	
11.	Содржина на предметната програма: Поим и улога на сообраќајот како значајна стопанска дејност, Поим и економска улога на сообраќајот, Сообраќајот како посебна стопанска дејност, Улогата и значењето на сообраќајот во општествениот развој, Основни етапи во развојот на сообраќајната видови и класификацијата на сообраќајот, Значење на транспортната политика за земјите од ЕУ Надворешнотрговскатаразменавоеуповидовинасообраќај, Постојнисостојбинасообраќајнатаинфраструктураво Р. Македонија, НадворешнотрговскатаразменанаРепубликаМакедонијаповидовинасообраќај, Меѓународнашпедиција, Основникарактеристикинамеѓународнаташпедиција, Настанување и развојнашпедицијата, Општипоимивошпедицијата, Поимизашпедиција и шпедитер, Функцијанамеѓународнаташпедицијавонадворешнататрговија и меѓународниоттранспорт, Значењенадејностанашпедитеротвосистемотнаопштественатарепродукција, транспортниот и надворешно-трговскиотсистем, Правниизворизашпедицијатавомакедонија, Стручниорганизациизамеѓународнашпедиција, Документина ФИАТА, Шпедитерскиинформацискисистем Транспортни клаузули - incoterms (меѓународни трговски термини) Дефинирањеналогистичкитесистеми Какофункционираатлогистичкитесистеми Процесирањенанарачка Управувањесозалихи Основницелиналогистичкитесистеми Новитрендовивологистиката Логистичкиодлуки Структуранаопштиотлогистичкисистем	

	Мегалогистичкисистеми Глобалнологистичкисистеми Макрологистичкисистеми Микрологистичкисистеми Металогистичкисистеми Интерлогистичкисистеми Интралогистичкисистеми Сервиснологистичкисистеми Информатичкологистичкисистеми			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, Англиски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ристе Темјановски, Атанасовски Драшко,	Меѓународен транспорт и шпедиција	Штип: УГД	2015
		2.	Темјановски Ристе, Филипоски Оливер	Логистички системи.	Штип: УГД	2014
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Николовски	Меѓународна шпедиција	Економски факултет, Скопје, УКИМ	2002
		2.	Edward J. Bardi, John J. Coyle, Robert A. Novack	Management of transportation	THOMSON	2006
		3.	Rodrigues, Jean-Paul, Comtois, Claude, Slack, Brian	The geography of transport systems	Taylor &Francis	2006

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Банкарски маркетинг			
2.	Код	4ЕК135717			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Љупчо Давчев			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Маркетинг		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на програмата е студентите да се запознаат со маркетинг на услужни дејности, со фокус на услугите во банкарскиот сектор. Се обработува содржина која го опишува процесот на маркетнг менаџмент во банкарската индустрија, како и меѓународното корпоративно банкарство. Преку изучувањето на овој предмет, студентите ќе се здобијат со продлабочени знаења за техниките и стратешкото планирање во банките, преку маркетиншките активности имплементирани во системите на водечките банки. Фокус се става на анализа на конкуренцијата, развој на производи / услуги, како и откуп на финансиски услуги. Влкучена е и анализа на студии на случај. Исто така, студентите ќе ги осознаат и основните видови на банкарски ризици, начините со кои банките се справуваат со нив; основните алатки во кредитната анализа; техниките на управувањето со средствата и обврските; анализа на перформансите на банката; принципите на меѓународната регулатива во однос на адекватноста на капиталот, како и улогата на финасиските деривати во намалување на финасиските ризици.			
11.	Содржина на предметната програма: Поим, карактеристики и класификација на услугите. Услужен производ (диференцијација со физички производи, услугите како систем и услугите како процес). Основни финансиски извештаи на банките, финансиски индикатори на банките, кредитна анализа и кредитна политика. Депизитни извори на средства, недепозитни извори на средства, капиталот и банкарските ризици, управување со средствата и обврските, вонбилансни активности и банкарски услуги. Дистрибуција на услуги и франшизинг. Ценовна политика на услугите (трошоци, конкуренција, вредност за потрошувачот како основи на ценовната политика). Маркетинг во банките и комуникацискиот / промотивен микс. Физички параметри и тактики на услужна атмосфера. Управување со луѓе и значење на услужен персонал. Продуктивност и квалитет на услугите. Маркетинг стратегии за фирмите (банки) кои нудат услуги. Главни трендови во меѓународното банкарство.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Јаќоски Б., Ристевска Јованоска, С., Јовановски, П.	Маркетинг на услужни дејности	Универзитетски учебник, Економски факултет, ЕУРМ, Скопје	2006
2.	R. Eric Reidenbach , Robert E. Pitts	Bank Marketing: A Guide to Strategic Planning	Prentice Hall	1986
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Nick Vaglio, Bruce Clapp	Shift Happens: The New Age Of Bank Marketing: How Changing Lifestyles And Customer Experience Are Challenging Bank Marketers. 1st Edition	CreateSpace Independent Publishing Platform	2008
		2.	Lovelock C. and Wirtz J.	Services Marketing-People, Technology, Strategy. V edition,	Pearson Practice Hall	2004
		3.	Rose, Peter	Commercial bank management, 4th edition,	Irwin/McGraw-Hill, New York,	1999

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиски пазари и институции			
2.	Код	4ЕК110517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Марија Гогова Самоников			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По изучувањето на овој предмет, студентите треба да располагаат со следните области на знаења: да ги разбираат суштината и практичното значење на основните принципи на финансиите; да ги познаваат карактеристиките и видовите на различни финансиски инструменти; да ги познаваат видовите и карактеристиките на финансиските пазари; да ги познаваат видовите и карактеристиките на различните финансиски институции. Во последните десетина години се случија фундаментални, револуционерни промени на финансиските пазари и институции во светски рамки. На свој начин, низ драматични промени минаа и македонските финансиски пазари и институции. Овој предмет ќе ги запознае студентите со главните насоки и содржината на тие промени.				
11.	Содржина на предметната програма: - Вовед во финансискиот систем; - Финансиска регулација; - Финансиски институции; - Финансиски инструменти; - Финансиски иновации;				

	- Финансиски пазари; - Раководење со финансиски институции.					
12.	Методи на учење: усно и писмено излагање					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			Од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Ристо Фотов и Марија Гогова Самоников	Финансиски пазари и институции	Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2015
		2.	Фредерик С. Мишкин	Економија на пари, банкарство и финансиски пазари	Магор (Превод од Влада на Република Македонија)	2006
		3.	Марија Гогова Самоников	Практикум за вежби - Финансиски пазари и институции	Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Гогова Самоников	Финансиските иновации како предизвик за функционирањето на финансиските институции - скрипта.	Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2014
		2.	Михаил Петковски	Финансиски пазари + институции, второ дополнето и изменето издание	Економски факултет, УКИМ, Скопје	2009

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг менаџмент			
2.	Код	4ЕК131917			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет - Маркетинг			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Целта на наставата по предметот е да се осознае менаџирањето со маркетингот во претпријатијата. Фокусот е во правец на добивање на нови знаења во врска со управувањето со сите пазарни, односно маркетинг активности на едно претпријатие, организација или институција. Се изучуваат модели и техники за анализа на факторите на влијание во склоп на маркетинг околината, следење на нејзината динамичност, методи и техники за анализа на атрактивноста на потенцијален пазар или пазарен сегмент и проценка на побарувачката, детално се анализира процесот на сегментација, таргетирање и поцизионирање на пазарот, развивање на стратегии, планови, маркетинг тактики, како и примена на и маркетинг контрола и ревизија. Исто така, се изучува и основната маркетиншка метрика која го следи остварувањето на финансискиот резултат на претпријатијата.			
11.	Содржина на предметната програма: Разбирање и дефинирање на маркетинг менаџментот; Анализа на пазарот и маркетиншкото окружување; Проценка на атрактивноста на пазарот и пазарната побарувачка; Поврзување со потрошувачите; Развивање на маркетинг стратегии и планови; Процес на сегментирање, таргетирање и позиционирање; Градење на силни брендови / марки; Формирање на понудите на пазарот, Развој на интегрирани маркетиншки комуникации; Организација на маркетингот; Креирање на долгорочен раст.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Kotler P. and Keller K.	Marketing Management, 13th Edition	Pearson Education, Inc. (Превод од Владата на РМ)	2009
2.	Loudon D., Stevens R. and Wrenn B.	Marketing Management - Tekst and Cases	The Haworth Press, Inc., New York	2005
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Јованов Марјанова Тамара	Маркетинг: Истражување , стратегија и планирање	Универзитетско учебно помагало, Економски факултет, УГД, Штип	2014
2.	Јаќовски Бошко, Циунова-Шулеска Анита	Маркетинг менаџмент	Универзитетски учебник, Економски факултет, УКИМ, Скопје	2004

		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Деловно планирање			
2.	Код	4ЕК134517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Елена Веселинова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Менаџмент			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Намерата на наставата по предметот е да им помогне на студентите во разбирањето на свесното однесување на претпријатието во современи услови на стопанисување. Во тие рамки, да се покаже како се подготвуваат и донесуваат плански одлуки за цели, политики и планови засновани на предусловите за ефикасно и квалитетно планирање. Меѓу нив, посебно внимание заслужуваат: предвидувањето, системот на информации, методологија за планирање, организацијата на планирање, методите за планирање и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Краткорочо планирање, Стратегиско планирање, Карактер и концепт на деловното планирање, Развој на аналитички и комуникациски способности, Менаџерите и планирањето, Предуслови за планирање (предвидување, методологија, организиација, систем на информации, одлучување, методи за планирање), Подрачја на примена на краткорочното планирање, Производи на деловното планирање(цели,политика и планови).				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС х 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели х 2 часа = 30 часа).	30 часа	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шуклев, Бобек и Дебарлиев, Стојан	Деловно планирање , универзитетски учебник	Економски факултет, Скопје	2011
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berry, Timothy J.	The Book on Business Planning	Palo Alto Software, Inc., Eugene	2004
		2.				

		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг канали			
2.	Код	4ЕК132417			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Ристе Темјановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Маркетинг			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата по предметот е да се осознае менаџирањето со маркетингот во претпријатијата особено во секторот за маркетинг каналите. Во таа смисла се јавува потребата да се добијат пошироки знаења од маркетингот поѓајќи од фактот дека во центарот на интересот на секое претпријатијатие е потрошувачот и задоволувањето на неговите потреби и желби со навремно доставување на саканите производи. Маркетинг каналите претставуваатсет на деловни активности кои го насочуваат движењето на стоките и услугите од производителот до потрошувачот или корисникот што практично се изедначува со дефинирањето на маркетингот. Тие го совладуваат јазот на времето, местото и сопственоста кои ги разделуваат производите и услугите и услугите од тие на кои им се потребни и ги посакуваат. Во современите глобали процеси, маркетинг каналите претставуваат важно средство на маркетингот кое опфаќа збир на стратегии, процеси и активности кои треба да се спроведат за да се овозможи производите да стигнат од производителите до потрошувачите на место кое е погодно за нив, по цени кои се прифатливи, во потребни количини и со квалитет и состојба погодни за потрошувачка или користење. Маркетинг каналите или каналите на дистрибуција овозможуваат потрошувачот да може да купи вистински производ на погодно место и во соодветно време.				
11.	Содржина на предметната програма: Управување и раководење со маркетинг активностите во дистрибутивниот секторот (планирање, формулирање на политиката на маркетингот, улога, значење и цели на планирањето на маркетингот, стратегија на маркетинг активности, маркетинг одлуки, организација на маркетингот, контрола на маркетинг активностите, дистрибуција до крајниот корисник). Оптимализација на инструментите на управување со маркетинг каналите. Маркетинг дистрибутивни канали во меѓународниот промет. Видови маркетинг канали, Избор на маркетинг канали, Форми на канали на дистрибуција Директни маркетинг канали Индиректни маркетинг канали Едностепени и повеќестепени канали на дистрибуција Алтернативни стратегии на дистрибуција				

	Методи на продажба, Системи на продажба Број на посредници - интензитет - на каналот Пазарот како фактор за избор на канал на дистрибуција Купувачот како фактор за избор на канал на дистрибуција Класификација на производите како фактор за избор на канал на дистрибуција Маркетинг микс			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michail Levy, Barton A. Weitz	Retailing management	Richard D. IRWIN	1992
		2.	Алекса Стаменковски	Дистрибуција со методи на продажба	Скопје, ЕУРМ	2008
		3.	Снежана Ристевска-Јовановска, Бошко Јаќовски	Економика на внатрешната трговија, трето издание	Скопје Економски факултет, УКИМ	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kotler, Philip	Marketing Management	Prentice Hall, Inc., USA (Превод од Владата на РМ)	2003
		2.	Philip Kotler, Gary Armstrong, Jon Saunders, Veronica Wong	"Principles of Marketing", 3rd European Edition	Pearson Education (Превод од Владата на РМ)	2003
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Надворешна трговија			
2.	Код	4ЕК103217			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет, Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Емилија Митева-Кацарски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Меѓународна економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на надворешната трговија и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. Посебен акцент при проучување на оваа предметна дисциплина е поставен на конципирањето на надворешно трговскиот систем на РМ, како и на анализа на структурата на надворешнотрговската размена на РМ.				

11.	Содржина на предметната програма: I Економската мисла и меѓународната размена. II Видови економски трансакции во надворешно трговската размена. III Меѓународна трговска регулатива. IV Светска трговска организација. V Мултилатерални преференцијални трговски договори. VI Квалитативни инструменти на надворешнотрговски систем. VII Квантитативни мерки и инструменти на надворешнотрговски систем. VIII Девизен систем. IX Надворешнотрговски систем на РМ. X Слободни економски зони. XI Карактеристики на надворешно трговската размена на РМ. XII Биланс на плаќање на РМ.			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум		

	завршен испит		42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик , Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирена Кикеркова	Надворешна трговија	Економски факултет, Скопје	2008
		2.	Ричард Е. Кејвс, Џефри А. Франкел, Роналд Тус Џоунс	Светска трговија и плаќања: вовед	Превод на Влада на РМ	2010
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Емилија Митева – Кацарски	Нецаринski протекционизам (скрипта)	Економски факултет, Штип	2014
		2.	Емилија Митева – Кацарски	Нецаринski протекционизам (практикум)	Економски факултет, Штип	2014
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Е- Бизнис			
2.	Код	4ЕК130317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Ристе Темјановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Економија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Во современата економска наука изучувањето на е-бизносот станува неопходност и императив во современото работење. Целта на програмата е да на јасен достапен и прифатлив начин се запознаат со потребите, моделите, примената и заштитата на електронското работење. Тука се основните модели на електронската електронската трговија, електронското банкарство, е-бизнис инфраструктурата и сл. Електронски бизнис или накратко е-бизнис има за цел проширување на надлежностите на една организациона единка во развојот на иновативните информациони и комуникациони технологии во самата организација и надвор од неа, преку целосна интерактивност со своите партнери и комитенти.Овој процес не треба да се разгледува само како едноставно вклучување на современата технолошки достигнувања за да се направат овие промени во самата организациона единка. За да може успешно да се овозможи менаџирањето на е-бизнисот, неопходни се широки духовни вредности во маркетингот и продажбата, преку развој на нови производи и услуги, производство и влезни и излезни логистички постапки. Организациите исто така имаат потреба од управување со промените барајќи нови процеси и технологии преку подршка на традиционалните активности како што се менаџментот со човечки ресурси. Ваквиот пристап за е-бизниот ги вклучува ставовите и гледиштата, колку електронските комуникации би можеле да се користат за проширување на сите аспекти во менаџирањето на синџирот за набавки. Тој исто така ја инволвира оптимализацијата на организациониот синџир на вредности, односно корелацијата помеѓу страната која врши снабдувањето на една компанијата со ресурси со страната побарувач на добра и услуги.
11.	Содржина на предметната програма: Глобализацијата, информатичката технологија ие-бизнисот Технолошкиот развој како генератор на општествени промени Интернет технологијата и предизвиците нае-бизнисот Концепт на е-бизнис Основни прашања за е-бизнис Дефинирање на е-бизнис Модел на е - бизнис тркало (e-business wheel) Е-бизнис погодности Класификација на електронското работење Развој на електронското работење Поим и дефиниција на е-трговија Компоненти на е-пазарот Учесници, Стоки и услуги Процеси -интеракцијата меѓу учесниците на пазарот Модели на бизнис односи во е-трговските трансакции Концепт на е-трговија Услуги и перспективи на веб сајтовите за е-трговија Видови услуги Е-банкарство Кредитни и дебитни картички (смарт картички) Електронски чекови Електронски и дигитални пари Електронски мрежи и интербанкарски плаќања Netting системи RTGS систем Fedwire TARGET SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications) Безбедност на електронските финансиски трансакции Стандарди и протоколи за безбедност во трансакциите

	Е-бизнис во Република Македонија					
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик , Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Ристе Темјановски	Е-Бизнис	УГД	2012
		2.	Кенет Л. Лаудон, Карол Герсио Травер	Е-трговија	Арс Ламина	2010
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Урош Тамара	Електронско пословање	Београдска пословна школа	2005
		2.	Бјелич Предраг	Електронско трговање	Институт за меѓународну политику и привреду	2000
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава			
2.	Код	4ЕК139817			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Катедра за Менаџмент			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Трета /шести	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. Д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на Економски факултет, УГД – Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во стопански субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој				

	начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презетација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/	/	
			/	/	
			/	/	
			/	/	
			/	/	
			/	/	
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература			

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Управувачко сметководство			
2.	Код	4ЕК120217			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Благица Колева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет – Финансиско сметководство			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметна дисциплина овозможува сеопфатен приказ на работата на сметководствениот менаџер, вклучувајќи го стратегиското и годишно планирање, финансиското известување и управување со сите аспекти на сметковдствениот департман. Зголемениот обем на работа и растечките трошоци, од сметководителот бараат проширување на опсегот на неговата улога во процесирање на сметководствените трансакции и презентирање на финансиските извештаи, односно истиот треба да поседува и значителни менаџерски и аналитички вештини со цел сметководствените департмани и останатите департмани во претпријатието да функционираат на поефективен и поефикасен начин.				
11.	Содржина на предметната програма: Сметководство на менаџмент во рамките на сметководствениот систем; Трошоците и нивните поделби во менаџерскиот процес и некои елементи на теоријата на трошоците со нејзината практична примена; Графикон на рентабилноста за целите на менаџментот; Сметководствени постапки за опфаќање на трошоците по носители; Сметководствено планирање; Сметководствени постапки за опфаќање на трошоците по носители; Облици на алокација на трошоците; Сметководство на активностите; Некои од алтернативните методи на вреднување на залихите; Финансиски извештаи за потребите на менаџментот;				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				

13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Марковски, Слободан и Недев, Блажо	Сметководство на менаџментот	Универзитетски учебник, Економски факултет-Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Horngren, Charles T., Srikant M. Datar, George M. Foster:	Cost Accounting	12th edition, Prentice Hall, New York	2005
		2.	Noreen, E.W., Brewer P.C., Garrison R.H.	Managerial Accounting	Irwin Professional Pub	2005

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Инвестиционен менаџмент			
2.	Код	4ЕК135317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ Седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Елена Веселинова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предмет на програмата е да се дадат теориски и апликативни сознанија од областа на инвестициите и процесот на инвестирање, подготовката на инвестициони студии, посебно на економскиот елаборат, оценката и избор на инвестициониот проект, пресметка на инвестициони критериуми, како и анализа на ризиците поврзани со инвестирањето.				
11.	Содржина на предметната програма: Инвестициите како економска категорија; структурна анализа на инвестициите; инвестициите и економскиот развој; детерминантите на инвестициите; извори на инвестициите; инвестиционен процес; анализи на релевантните фактори за изводливост на инвестиционите проекти; финансирање на инвестиционите проекти и цената на капиталот; проектирање на на паричните текови на проектот; економска ефикасност на инвестициите; периодот на враќање и стапката на приносот на инвестиците; нето-сегашната вредност и индексот на профитабилноста на проектот; интерна стапка на рентабилноста; инвестиционите критериуми во разни случаи на инвестирање; ризикот во оценката на ефикасноста на инвестиционите проекти				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности,				

	сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература	
	22.1.	Задолжителна литература

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Несторовски, Методија	Инвестиционен менаџмент	Економски факултет, Скопје	2005
		2.	Димитрова, Јанка и Веселинова, Елена	Инвестиции – збирка задачи	Економски факултет, Штип	2014
		3.	Боди, З., Кејн, А. и Маркус, Ален	Инвестиции	Превод од Влада на РМ.	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Shapiro, Alan	Capital Budgeting and Investment Analysis	Prentice Hall	2005
		2.	Клусев, Никола	Инвестиции	Матица македонска, избрани дела, Скопје	2001
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Econometrija			
2.	Код	4EK102517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Трајко Мицески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Статистика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги оспособи студентите за користење на современите економетриски методи во анализата на актуелните економски феномени. Со аплицирање на економетриската методологија				

	студентите мошне успешно ќе ги спознаваат, откриваат и експлицираат законитостите и односите помеѓу економските појави и феномени. Акцент на поврзаноста помеѓу економската теорија, математичката економија, економската и математичката статистика во функција на правилно поставување на хипотези, нивно тестирање и извлекување на соодветни заклучоци. Користење современи софтверски алатки за решавање практични примери и со цел поткрепување на теоретски воспоставената методологија.			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во економетрија; Едноставен регресионен модел; Повеќекратен регресионен модел; Нелинеарен регресионен модел; Вештачки променливи; Автокорелација; Хетероскедастичност; Симултани равенки; Анализа на временските сери; Мултиколинеарност; Запознавање со економетрискиот софтверски пакет MICROFIT 4.0; Решавање на задачи со економетрискиот софтверски пакет MICROFIT 4.0 (едноставен и повеќекратен регресионен модел).			
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување		до 50 бода	5 (пет) (F)

	(бодови/ оценка)	51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јаизк, Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Т.Мицески, Д.Јошевски, К.Чабулева	Econometrija zbirka zadachi	Економски факултет, Штип	во печат
2.	Т.Мицески, Д.Јошевски, К.Чабулева	Econometrija prirachnik za MICROFIT	Економски факултет, Штип	во печат
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	В.Буцевска	Econometrija so primena na EVIEWS	Економски факултет,Скопје	2009
2.	Z.Mladenovic, A.Nojkovic	Zbirka resenih zadataka iz ekonometrije	Ekonomskog fakulteta, Beogradu	2009
3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Проектен менаџмент
2.	Код	4ЕК135217
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Економски Факултет

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонреден проф. д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставната содржина на предметот е прилагодена така што студентите ќе се запознаат со основните методи во менаџирање со проекти, со анализа на структурата на проектот, со типовите и проектното водство, ќе ја осознаат корисноста и одржливоста на проектите за развојот и напредокот на организациите во деловната средина во која егзистираат тие.				
11.	Содржина на предметната програма: А) Содржина на предавањата: 1. Дефинирање и вове во проектниот менаџмент; 2. Карактеристики на проектот; 3. Основни методи во менаџментот на проекти; 4. Типови на проекти 5. Анализа на структурата на проектот; 6. Анализа на време – CRM - PERT 7. Метода на критичен пат - CRM; 8. Метода на оценка и ревизија на проектот - PERT; 9. Проектно водство; 10. Анализа на трошоците PERT/COST на проектот 11. Евалвација на проектот; 12. Етички рамки за истражување и евалвација; Б) Содржина на вежбите: 1. Зошто се важни проектите? – практична вежба; 2. Како да се подготвите за изработка на проект; 3. Техники на модерација 4. Комуникација во проектот 5. Правила во реализација на проекти; 6. Презентација на проект; 7. Класификација – методологија на проекти; 8. Нивоа на проекти; 9. Пишување и обликување на извештај од проектна активност – практична вежба; 10. Елементи – структура на предлог проект 11. Што е потребно за да се стане успешен проектен водач? – практична вежба; 12. Корисност и одржливост на проектот				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Gray, Clifford F., Erik W. Larson	Project Management	McGraw-Hill	2003
2.	Ричард Б. Чејс, Ф. Роберт Џајкобс, Николас Ј. Аквилано	Оперативен менаџмент за конкурентска предност, 11то издание	Генекс, Кочани, (Превод на Владата на РМ)	2008
	Lockyer, Keith and James Gordon	Project Management and Project Network Techniques	Pitman Publishing	1996

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Благородна Тодосиоска	Наука за менаџмент	Економски Факултет, Скопје	2001
2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Електронско банкарство			
2.	Код	4ЕК112517			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. Д-р Љупчо Давчев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Банкарство			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Електронскиот платен промет, дистрибутивниот систем на плаќање, елетронските пари, електронската картичка , online банкарството, законската регулатива во тој дел, причините за сеуште ниското ниво на развиеност на оваа гранка од банкарството се прашањата кој преметниот професор заедно со студентите ќе се обидат да ги одговорат, а со тоа и да изнајдат начини и решенија за побрз развој на оваа гранка која во развиениот финансиски систем последните години доживеа вистинска експанзија				
11.	Содржина на предметната програма: Електронски платни промет, Дистрибутивен систем во плаќањата на мало, Електорнски пари, Пластични картички, Електронски мрежи на интербанкарските плаќања, Online банкарство, Електронско банкарство во РМ				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС х 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели х 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели х 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели х 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели х 3 часа = 45 часа).	45 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Раде Станковиќ	„Електронско пословање„	Белград	2007
2.	Кенет Л. Лаудон, Карол Герсио Травер	Е-трговија (превод од Влада на РМ)	Арс Ламина	2010
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Clark C. [et all]	Global Electronic payments: Emerging payment&Policy	FED	2004
2.	Проф.д-р Горан Петрески	Управување со банките		2008
3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**

1.	Наслов на наставниот предмет	Сметководствени контролни системи			
2.	Код	4ЕК120717			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Јанка Димитрова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата по овој предмет има за цел да ги запознае студентите со значењето на контролното интерно окружување во функција на континуитетот на работењето на претпријатието. По завршување на наставата, студентите треба да бидат способни да ги: разбираат основите и компонентите на ефективниот систем на контрола; применуваат техниките за сегрегација на должностите и дизајнираат ефективен сметководствен контролен систем; идентификуваат ризичните подрачја од работењето; постават основите на систем за сегментирано известување и контрола преку мерење на резултатите; разбираат бихејвиористичките импликации на контролниот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на теоријата за менаџмент контроли; Бихејвиористичките аспекти на сметководствените контроли; Основни компоненти на ефективен систем на интерни контроли; Улогата на интерната контрола и менаџментот при дизајнирањето на интерните контроли; Сметководствениот систем и контроли на сметководствениот систем; Автоматизирани контролни системи во компјутерска околина; Системи за идентификување и управување со вообичаените деловни ризици; Измамите, интерните контроли и сметководството за истражување на ризици од измами и грешки; Улогата на сметководствениот контролен систем во корпоративното управување, со посебно разработка на темите: контрола на сметки за наплата; контрола на нарачка, кредит и испорака; контрола на водење попис (инвентар); контрола на фактурирање; контрола на ракување со пари; контрола на платен список; контрола на фиксни средства;				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).		30 часа

		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Steven M. Bragg	Accounting Control Best Practices	John Wiley & Sons, Inc
2.	Anthony J. Berry, Broadbent, Otley	Management Control, 2nd edition	Palgrave Macmillan, England
3.			

Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Paul M Collier, Samuel Agyei-Ampomah	Management Accounting Risk and Control Strategy	CIMA Publishing
2.			

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**

1.	Наслов на наставниот предмет	Интерна ревизија			
2.	Код	4ЕК120817			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јанка Димитрова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е замислен да им понуди на студентите основни сознанија за концептуалните, теоретските и практичните аспекти на интерната ревизија во современото турбулентно опкружување. Тука тие треба да се запознаат со клучните аспекти на интерната ревизија и нејзината улога во развиените економии; да ја осознаат професионалната и законската регулатива иманентна за интерната ревизија; да ги развијат способностите за професионално расудување; да стекнат сознанија за текот на активностите на интерната ревизија почнувајќи од планирањето на интерната ревизија па се до формулирање на извештајот и комуницирање со врвниот менаџмент на деловниот ентитет.				
11.	Содржина на предметната програма: Управување со департманот за интерна ревизија кај трговските друштва, финансиските институции и јавниот сектор; Поим, улога и значење на интерната ревизија во современите економии; Професионална едукација на интерните ревизори; Докази во интерната ревизија; Известување во интерната ревизија; Ревизија на измамите; Работна документација во интерната ревизија; Професионална регулатива во интерната ревизија; Процес на ревизија; Контролна структура; Развивање на годишен ревизорски план.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Димитрова Јанка	Интерна ревизија – авторизиран материјал	Универзитет Гоце Делчев Штип	2015
2.	Pickett, K. H. Spencer	The Essential Handbook of Internal Auditing	Wiley, West Sussex,	2005
3.	Moeller, Robert:	Brink's modern internal auditing, 6th ed,	John Wiley & Sons, Inc., New Jersey	2005

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				
2.				
3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународен бизнис

2.	Код	4ЕК104217				
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет, Универзитет “Гоце Делчев” Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	Четврта/осми	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Доц.д-р Емилија Митева-Кацарски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Меѓународна економија				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е запознавање со современите форми на меѓународното работење, нивната меѓузависност како и карактеристиките на нивниот менаџмент. Предзнаењата од оваа проблематика ќе им овозможат на студентите ризикот од работењето на меѓународната пазарна сцена да го сведат на минимум.					
11.	Содржина на предметната програма: I Суштина и значење на меѓународниот бизнис и менаџмент. II Детерминанти на меѓународниот бизнис. III Генерички стратегии за меѓународен бизнис и менаџмент. IV Економски, правни, политички и културни димензии на меѓународниот бизнис и менаџмент. V Стратегиски форми на меѓународниот бизнис и менаџмент. VI Карактеристики на извозот, увозот и компензационите работи. VII Карактеристики на меѓународниот трансфер на технологија, знаења и искуства. VIII Карактеристики на меѓународните заеднички вложувања. IX Карактеристики на меѓународните стратегиски алијанси. X Карактеристики на странските директни инвестиции. XI Влијанието на глобализацијата врз меѓународниот бизнис и менаџмент. XII Придонесот на меѓународниот бизнис и менаџмент во севкупниот економски развој.					
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа		

		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик , Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Branko Rakita	Medunarodni biznis i menadžment	Centar za izdavacku delatnost, Ekonomskog fakulteta u Beogradu	2015
2.	Џарлс Е.Хилд	Меѓународен бизнис	Превод на Влада на РМ	2010
3.	Шуклев, Бобек и Љубомир Дракулевски	Стратегиски менаџмент, второ издание	Економски факултет, Скопје	2001
4.	Џон Д. Даниелс Ли Х. Радебау, Даниел П. Саливен	Меѓународен бизнис	Превод на Влада на РМ	2010

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Hill, C.W.L	International Business - Competing in the Global Marketplace	Irwin McGraw-Hill, New York	2001
		2.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Корпоративни финансии			
2.	Код	4ЕК113317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. Д-р Љупчо Давчев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Основи на економија. Основи на финансии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој предмет проучува важни прашања во корпоративните финансии од аспект на финансиските менаџери кои се одговорни за донесување значајни инвестициони и финансиски одлуки. Концептот на нето сегашната вредност, соодветно се приспособуваат во полза на даноците, несигурност и стратешки прашања, се користи за да се анализира како инвестиционите и финансиските одлуки заеднички влијаат на вредноста на компанијата. Овој курс опфаќа теми кои се важни за донесување на одлуки во маркетингот, оперативното управување, и корпоративната стратегија. Голем дел од предметот опфаќа капитално финансирање, прво без неизвесност, а потоа и во моменти на несигурност. Во текот на изучување на предметот, акцент е ставен на интеракцијата помеѓу (корпоративни и лични) даноци и цената на капиталот. Овој предмет исто така вклучува и формулирање на дивиденда политика и ефикасноста на пазарот на капитал, и како тие влијаат на вредностната максимизација на компанијата. Иако се разбира, не е дизајниран да се задржиме на апстракција, основните теоретски поставки на различни теми се предуслов за целосна анализа и интелектуална дискусија. Се нагласува развојот на решавање на проблеми и вештини врз основа на добро разбирање на деловното опкружување, за разлика од чисто теоретизирање. Поради практично значење од материјалот и како илустрација на релевантните теории, ќе се разговараат примери и студии на случаи.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед; Видови на бизнис организација. Цели на корпорацијата, Финансирање на корпорации, Сегашната вредност, Вреднување на акции, Анализа на финансиски извештаи, Утврдување на проектирани парични текови, Издавање на хартии од вредност, Вовед во ризик и поврат на финансиските пазари, Вреднување, Долгот и капиталот, Спојувања и преземања, CAPM,, капитално буџетирање со CAPM, Пазарна ефикасност, Модилјани-Милер теореми на структурата на капиталот, Капитално буџетирање и даноци, Регулација, Управување и етика.				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности,				

	сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+45+45 = 180 часа (2+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 3 часа = 45 часа).	45 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода — 5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода — 6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода — 7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода — 8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода — 9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода — 10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Berk, Jonathan, and Peter DeMarzo	Corporate Finance, 2nd edition	Pearson, Boston	2010
2.	Brealey, Myers and Allen	Principles of Corporate Finance		2010
3.	Марк Х. Мејер	Брзиот пат до корпоративниот растеж	Датапонс	2009

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**					
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународни финансии				
2.	Код	4ЕК111917				
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Доц. д-р Илија Груевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е запознавање со прашањата, проблемите, и стекнување на продлабочени знаења за специфичностите од областа на меѓународните финансии					
11.	Содржина на предметната програма: - Поим, дефинирање на меѓународни финасии; - Меѓународно финансирање и меѓународен финансиски пазар; - Меѓународен пазар на капитал; - Меѓународен пазар на пари; - Девизен пазар и девизни курсеви; - Биланс на плаќање; - Меѓународен монетарен систем; - Цели и задачи на Меѓународниот монетарен фонд-ММФ; - Меѓународна ликвидност и задолженост; - Меѓународен систем на плаќања; - Видови девизи; - Меѓународни финансиски институци.					
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+30 = 120 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава (15 недели x 2	30 часа		

			часа = 30 часа).	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 1 часа = 15 часа).	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 1 часа = 15 часа).	15 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22 Литература

22.1 Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Madura. J.	International financial management	Thomson-South Western	2003
2.	Ристо Фотов	Меѓународни финансии	Економски Факултет Штип	2010
3.	Царлс В.Л. Хил	Меѓународен бизнис	The McGraw-Hill Companies Inc.	2010

				(Превод од Влада на РМ)	Издавач МК: Магор, 2010	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џон Д. Даниелс	Меѓународен бизнис (Превод од Влада на РМ)	Prentice Hall, Издавач МК: ГЕНЕКС	2011
		2.	Krugman, P. Maurice, O.	International Economics	Addison - Wesley, Boston	2003
		3.	R.W.Griffin, M.W.Pustay	International Business: a Managerial Perspective	(превод на македонски)	2002

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавни финансии			
2.	Код	4ЕК1010317			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Стеван Габер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот им овозможува на студентите да се запознаат со карактерот, улогата и функциите на јавните финансии, како дел од јавниот сектор. По изучување на дисциплината студентите ќе можат стручно да го толкуваат и разбираат јавниот систем на пружање јавни добра во рамките на функциите на државата и ќе располагаат со неопходното теориско знаење за институциите на јавните финансии (јавните приходи и јавните расходи) и за нивните ефекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во јавните финансии; Даночен систем; Фискални односи помеѓу различни нивоа на власта; Јавниот долг во Република Македонија; Пазарниот неуспех и функции на државата; Јавни расходи; Јавни приходи; Јавен долг; Буџетски дефицит; Фискална политика; Фискални односи помеѓу различни нивоа на власта; Буџетски систем				
12.	Методи на учење: Теоретски предавања, индивидуална и тимска работа, учење во соработка, методи на писмени и усни разбирања, методи на групни дискусии, проектни активности, сопствено ангажирање на студентите со читање на литература.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30 = 120 часа (2+2+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи (15 недели x 1 часа = 15 часа).	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи (15 недели x 1 часа = 15 часа).	15 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи (15 недели x 2 часа = 30 часа).	30 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бодови од двата колоквиуми, индивидуалната работа, редовноста на предавања и вежби.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Атанасовски, Живко	Јавни финансии	Економски факултет, Скопје	2005
2.	Габер Стеван	Улогата на јавниот долг во јавните финансии	Економски факултет-Штип	2013
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Харви С. Розен, Тед Геер	Јавни финансии	Превод на Влада	2008
2.	Harvey S.Rosen	Public Finance, sixth edition	Mc Grow & Hill, Inc, New York,	1995

		3.	R.Musgrave and P.Musgrave	Public Finance in Theory and Practice	Mc Grow & Hill, Inc., New York	1988

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава – интердисциплинарен проект			
2.	Код	4ЕК109917			
3.	Студиска програма	Маркетинг менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет Катедра за Менаџмент			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. Д-р Еленица Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во капацитетите на Економски факултет, УГД – Штип, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Студентите изведуваат практична работа и во стопански субјекти од областа на студиската програма по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презетација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+60+60 = 120 часа (0+0+4)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	/
	17.3.	Активност и учество	/

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/

19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				
2.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.				
2.				